# GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ĐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România și străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 280. Duminecă, 14 (26) Decemvre. 1886.


## Brașovŭ, 13 Decemvre 1886.

Representanții poporului germanŭ din Boemia au aruncatŭ mănușa Cehilorŭ și cabinetului Taaffe făcêndŭ politică de pasivitate tocmai în nisce momente de critice încurcăturĭ esterióre, prin care trece adĭ monarchia austro-ungară. Oposițiunea Germanilorŭ austriacĭ în contra sistemului actualŭ de guvernare a luatŭ prin acésta unŭ caracterŭ fórte acutŭ și amenințătorŭ.

Suntŭ șépte anĭ de đile, de când comitele Taaffe a inauguratŭ sistemulŭ de față pe basa cunoscutei programe de împăcare. In totŭ timpulŭ acesta guvernulŭ a observatŭ o tactică plină de precauțiune, înaintândŭ numai fórte încetŭ la realisarea programei sale și cruțandŭ multŭ cu deosebire pe Germanĭ, a cărorŭ opoșițiune zădărnicise odată, la 1871, încercarea de împăcare, ce se făcuse atuncĭ de ministeriulŭ Hohenwart.

Dér tóte precauțiunile, tótă moderațiunea, ce și-a impus'o cabinetulŭ Taaffe, mai alesŭ în raportŭ cu Germanii, nu i-au ajutatŭ nimicŭ. Eșirea deputațilorŭ germanĭ din dieta boemă este cea mai viuă dovadă, că guvernului nu i-a succesŭ a împăca spiritele în Boemia, și nu fără îndreptățire esclamă adĭ organulŭ de frunte centralistŭ din Viena:

„Va sĕ đică după șépte anĭ de politică de împăcare amŭ ajunsŭ érășĭ acolo, unde s'a aflatŭ deja odată contele Hohenwart: la pasivitatea Germanilorŭ!“

Amŭ accentuatŭ în mai multe rêndurĭ, vorbindŭ de luptele din Boemia, că acolo se tractéză nu atâtŭ de egala îndreptățire, care ușorŭ s'ar puté realisa, câtŭ mai vêrtosŭ de-o luptă decisivă între elementulŭ slavŭ și germanŭ pentru putere și preponderanță.

Germanii suntŭ în Boemia în minoritate. De aceea chiar esecutându-se egala îndreptățire ei suntŭ în desavantagiu față cu maioritatea cehă, care este preponderantă prin numĕrulŭ ei. Cehii pretindŭ cu totŭ dreptulŭ pe basa principiului de egală îndreptățire, ca funcționarii statului în Boemia sĕ cunóscă amêndouĕ limbele țĕrii, spre a puté corespunde tuturorŭ cerințelorŭ, fiă din partea cehică, fiă din partea germană. Germanii însĕ nu vorŭ se scie de unŭ asemenea obligămentŭ. Lorŭ nu le trebue limba cehică și în învĕțarea ei vĕdŭ unŭ periculŭ de cehisare.

După ce încercarea de a proclama limba germană de limbă a statului nu a succesŭ, Germanii din Boemia ca sĕ scape de consecințele neplăcute ale stărei faptice în care se află, au descoperitŭ altă modalitale. Décă nu putemŭ sĕ-i aducemŭ pe Cehĭ sub noi — și-au đisŭ ei — celŭ puținŭ sĕ ne separămŭ de ei, ca sĕ nu ajungemŭ noi dedesuptŭ, ci sĕ stămŭ alăturĭ cu ei.

Spre a ajunge la acéstă țîntă, Germanii din Boemia pretindŭ de câțĭva anĭ încóce ca țéra sĕ fiă împărțită în privința administrativă, așa că în cercurile locuite de Germanĭ sĕ se întrebuințeze numai limba germană, ér limba cehică sĕ se restrîngă la teritoriulŭ locuitŭ de Cehĭ.

Incercările aceste de separare națională au întîmpinatŭ însĕ întotdéuna oposițiunea Cehilorŭ, carĭ nu vorŭ sĕ admită o împărțire a teritoriului corónei boeme. In ședința de Marțĭ a dietei boeme Germanii au venitŭ din nou cu propunerea lorŭ de separațiune după limbă, accentuândŭ, că ei suntŭ de convingere, că numai pe acéstă cale póte restabilì pacea între popórele Boemiei.

Rĕspunsulŭ maiorității cehice a fostŭ însĕ și de astădată negativŭ, ea nicĭ n'a voitŭ sĕ între în discusiunea propunerei lui Plener. Deputații germanĭ, precum se vede pregătițĭ la unŭ refusŭ, au declaratŭ în urma acésta, că iesŭ din dietă și că nu vorŭ mai lua parte la ședințele ei până când nu li se va da garanția, că gravaminele și propunerile lorŭ vorŭ fi de faptŭ aprețuite cum se cuvine.

Pasivitatea Germanilorŭ din Boemia inaugeréză unŭ șirŭ de nouĕ lupte grele interióre în partea de dincolo a monarchiei și opera de împăciuire a comitelui Taaffe este în modŭ însemnatŭ amenințată.

Bine a đisŭ Dr. Rieger, că Cehii nu trebue sĕ uite că Praga se află pe drumulŭ dintre Viena și Berlinŭ. Póte ar fi fostŭ mai bine décă maioritatea din dieta boemă n'ar fi refusatŭ deja la prima cetire a întra în discusiunea propunerei lui Plener. Cine póte prevedé adĭ tóte consecințele refusului ei bruscŭ? —

## O convorbire cu d. Kogălniceanu.

Unŭ colaboratorŭ alŭ điarului „*Epoca*“ din Bucuresci avù dilele aceste o convorbire cu d-lŭ Kogălniceanu, despre care relatéză următórele:

Respândindu-se sgomotulŭ, că d. Ionŭ Brătianu voiesce a se retrage dela putere și că d. Mihailŭ Kogălniceanu va fi chematŭ a forma noulŭ ministerŭ, amŭ însărcinatŭ unŭ amicŭ alŭ nostru d'a vedé pe d. Kogălniceanu.

Elŭ ne comunică astădĭ resultatulŭ convorbirii în termenii următorĭ:

Am găsitŭ pe ilustrulŭ bărbatŭ de statŭ suferindŭ, dér voinicŭ și bine dispusŭ.

I-am disŭ că este vorba, ca elŭ sĕ fiă insărcinatŭ cu formarea ministeriului în casŭ când d. Ionŭ Brătianu s'ar retrage

D. Kogălniceanu mĭ-a rĕspunsŭ:

„Eu nu mĕ gândescŭ acum pentru momentŭ decâtŭ la sănĕtatea mea. In 10 đile voiu pleca ca sĕ consultŭ pe medicĭ în Viena și în Parisŭ. Vedĭ dér, că nu póte fi vorba pentru mine d'a face politică activă în acestŭ momentŭ.“

După acésta am pusŭ d-lui Kogălniceanu următórea cestiune:

Ce gândițĭ in privința situațiunei României față cu complicațiunile ce se anunță?

Etă rĕspunsulŭ;

»Inainte de tóte, eu nu credŭ că vomŭ avé resbelŭ. Prin urmare nu trebue sĕ plecămŭ absolutŭ dela acéstă presupunere. Décă vomŭ admite dér că pacea va fi mănținută, atitudinea României e fórte clară. Ea nu póte decâtŭ sĕ se feréscă d'a nemulțămi pe vecinii sĕi, și sĕ urmeze lupta sa economică pe cale pacînică«.

Dér în casŭ când, în contra prevederilorŭ d-tale, resbelulŭ va isbucni, atuncĭ, care credețĭ că trebue sĕ fiă atitudinea României?

La acéstă întrebare d. Kogălniceanu a rĕspunsŭ în modulŭ următorŭ:

»Cestiunea de căpetenìă este d'a se sci între carĭ puterĭ va fi ciocnirea. Décă ea va avea locŭ între Rusia și Austro-Ungaria, sĕ înțelege că posițiunea nóstră va fi delicată.

Dér totușĭ nu a'șĭ înțelege de ce n'amŭ persista în atitudinea nóstră espectantă«.

Póte, đesei eu, guvernulŭ a luatŭ óre care angajamente în timpulŭ când s'a alipitŭ de constelațiunea puterilorŭ centrale.

Nu credŭ, respunse d. Kogălniceanu, sĕ existe angajamente în prevederea unei acțiunĭ resboinice. E probabilŭ că guvernanții noștri sĕ fi doritŭ a întra în alianța austro-germană în aceeașĭ calitate ca Italia; dér dorința lorŭ pare că nu s'a împlinitŭ, ast-felŭ că astădĭ România póte sĕ'șĭ alégă atitudinea care îĭ convine. După mine n'a sositŭ încă momentulŭ d'a ne pronunța și ar fi o mare greșélă d'a o face, cum vĕdŭ că sfătuescŭ unele organe de publicitate. Décă a'șĭ fi în loculŭ guvernuluĭ, étă cum a'șĭ respunde aceluia, care m'ar întreba în privința atitudinei României față cu unŭ conflictŭ eventualŭ:

„Sĕ se producă elŭ mai întâi și atuncĭ îțĭ voi respunde.«

Dér décă unŭ vecin puternicŭ ar veni sĕ vĕ đicățĭ »trebue sĕ vĕ pronunțațĭ, orĭ suntețĭ cu noi, orĭ sunteți contra nóstră, trebue s'o șcimŭ?“

„Atuncĭ, đise d. Kogălniceanu, rĕspunsulŭ e încă mai ușor. Acelui care 'mĭ-ar vorbi ustfelŭ i-așĭ rĕspunde:

Vĕdŭ cu mare părere de rĕu, că pacea nu póte fi mănținută între puterile marĭ, dér România nu are, nicĭ nu voește sĕ'șĭ facă inimicĭ. Dușmanulŭ ei va fi acela, care va călca teritoriulŭ ei. Atuncĭ ea va șci sĕ se apere și va recurge la ajutorulŭ acelei puterĭ, care a respectat'o contra acelei care a voitŭ sĕ o sileascǎ.«

Prin urmare sunteți pentru o neutralitate armată?

»Din nenorocire n'avemŭ alta și chiar décă amŭ avé'o, totușĭ noi trebue sĕ o apărămŭ, trebue dér sĕ fimŭ pre gătițĭ.“

După acésta îmĭ luai điua bună dela d. Kogălniceanu și îi urai o grăbnică însănătoșare.

*

Cu părerile esprimate de d. *Kogălniceanu* consună și declarațiunea ministrului de esterne d. *Ferechide*, făcută în ședința dela 11 Decemvre a Senatului. Discutându-sĕ rĕspunsulŭ la mesagiulŭ corónei, d-nii *Mârzescu* și prințulŭ *Sturza* propuseră nisce amendamente, privitóre la politica esternă, de cuprinsulŭ, că dorința țĕrei este sĕ rĕmână neutră în complicațiunile politice ce amenință Europa. Comitetulŭ delegațilorŭ respinse amendamentele ca fiindŭ o bănuială în contra asigurărilorŭ date de ministerŭ în acéstă privință.

D. *Ministru de esterne* rógă Senatulŭ, sĕ respingă amendamentele, pentru că guvernulŭ a fostŭ tot-déuna credinciosŭ voinței nestrămutate a țĕrei și va fi și de aci înainte. D. ministru desminte șcirile telegrafice pe carĭ se întemeiază amendamentele și *declară, că între guvernulŭ românŭ și tóte Cabinetele streine există cea mai strictă neutralitate.*

Prințulŭ *Gr. M. Sturza* îșĭ desvoltă amendamentulŭ đicêndŭ că se găsește desarmatŭ în fața declarațiunilorŭ categorice ale guvernului.

Discuțiunea s'a închisŭ, după ce amendamentele au fostŭ respinse de Senatŭ.

## Situațiunea europeană.

O telegramă din Londra spune, că în sferele cumpetente de acolo se pretinde, că tóte semnele pentru anulŭ viitorŭ suntŭ posomorîte. Periculŭ principalŭ alŭ situației europene este în combinația nefiréscă, că tocmai niște puterĭ mergŭ mână în mână, ale cărorŭ ținte politice suntŭ peste totŭ diametralŭ opuse, dér care pentru unŭ scopŭ specialŭ facŭ causă comună; apoi în necesitatea, ce s'a impusŭ la douĕ state, ca din causa situației lorŭ interne sĕ urmărescă o politică externă mai energică. Anglia, împreună cu puterile continentale, tinde necontenitŭ sĕ aplaneze diferențele pendente pe calea unuĭ compromisŭ și a unorŭ concesiunĭ reciproce; ea continuă și astădĭ aceste silințe și speră în reușita lorŭ. Dér, spre a se face posibilŭ acestŭ resultatŭ arŭ trebui negreșitŭ, ca în diferitele locurĭ competente sĕ se facă cele mai radicale schimbărĭ în vederĭ asupra direcțiunei de observatŭ. Cu privire la cestiunea bulgară, Anglia nu urmărește vre o politică separată, ci stărue la mănținerea tractatului din Berlinŭ, după care nicĭ o putere nu póte pretinde o domniă exclusivŭ preponderantă în Bulgaria. Guvernulŭ va primi deputațiunea bulgară neoficialŭ, dér afabilŭ pentru informațiune. La o întrebare: décă șcirile din continentŭ ale foilorŭ din Londra, despre unŭ rĕsboiu inevitabilŭ, nu suntŭ prea pesimiste, s'a rĕspunsŭ: situația e fórte seriósă.

## SCIRILE ĐILEI.

*Ministrulŭ de finanțe ungurescŭ* publică următórea încunosciințare: „S'a observatŭ că obvinŭ în circulațiă banĭ de hârtiă de-ai statului, care după ce se taiă din ele singuratice părțĭ érășĭ se lipescŭ împreună, așa că părțile tăiate se folosescŭ la compunerea nouorŭ hârtii de statŭ. Acéstă împrejurare se aduce la cunoscința publicului cu observarea, ca sĕ se feréscă a primi astfelŭ de note ciungărite.«

—x—

*Ministrulŭ ungurescŭ de interne* a făcutŭ cunoscutŭ printr'o cerculară municipielorŭ, că scrisurile de amanetare ale Băncii comerciale din Pesta, ale Institutului de creditŭ fonciarŭ pentru micii proprietarĭ, ale Băncii hipotecare și ale Institutului de creditŭ fonciarŭ din Sibiiu au sĕ se priméscă ca cauțiunĭ de afacerĭ.

—x—

Điarele guvernamentale din *Clușiu*, care se contopesc, îșĭ iau rĕmasŭ bunŭ dela cetitorii lorŭ. „Kol. Köz.“ îșĭ sfîrșesce cuvêntulŭ de adio prin unŭ: sĕ trăiască partida liberală“, ér „Magyar Polgár“ îșĭ face o dare de sémă cu privire la trecutulŭ sĕu de aprópe 19 anĭ. Elŭ înșira cu numele pe toțĭ redactorii și colaboratorii, carĭ au conlu-

cratŭ la susţinerea sa în cursulŭ celorŭ 19 anĭ, »Magy. Polg«. a avutŭ ca coredactorĭ „distinşĭ prin activitatea lorŭ“ 5. Intre aceştia numĕră şi *Moldován Gergely*, ér între colaboratorĭ aflămŭ şi pe *Alesiu Băcilă* şi *Iosifŭ Petranŭ*. — Acum potŭ sci Românii, că cine ajută foilorŭ unguresci sĕ'i înjure. Amŭ fi doritŭ sĕ ni'i dea fóia unguréscă pe toţĭ pe faţă, căcĭ póte va mai fi vr'unŭ fiu perdutŭ şi pe la »Kol. Közl.“ şi chiar la »Ellenzék«. Pe aceştĭ trei Românĭ vênduţĭ i-amŭ şi trecutŭ în cartea négră.

—x—

Preotului I. *Ioanovicĭ* din Hărău i se intentase procesŭ, sub pretextŭ că ar fi agitatŭ contra naţiunei maghiare. Tribunalulŭ din Deva ilŭ condamnase la o lună închisóre, 18 fl. amendă şi plata cheltuelilorŭ de judecată, ér tabla din Têrgu-Mureşului ilŭ achitase. Apelândŭ procurorulŭ din Deva la Curiă, acésta aprobă sentinţa de achitare declarândŭ pe preotulŭ Ioanovicĭ nevinovatŭ.

—x—

In *Têrgu-Mureşului* s'a înfiinţatŭ la 8 Decemvre n. o reuniune kulturegyletistă femeiască pentru acelŭ oraşŭ şi pentru împrejurime. S'a alesŭ preşedintă contesa Bethlen, vĕduva lui Victor Teleki. Acésta s'a făcutŭ mâncândŭ şi bêndŭ. Séra s'a făcutŭ preşedintei conductŭ cu facle. Şi pentru ce atâta tămbălău? Pentru viitorulŭ fiasco.

—x—

Scólele din *Reghinulŭ săsescŭ* s'au închisŭ până la 3 Ianuarie 1887 din causa pojarului, care bântue printre copii.

—x—

Se scrie din *Agramŭ*, că cu ocasiunea unei esecuţiunĭ pentru dare în satulŭ *Terpulec*, cerculŭ Odra lângă Agramŭ, a fostŭ o încăerare sângerósă între ţĕranĭ şi gendarmĭ. Toţĭ bărbaţii din satŭ s'au opusŭ esecuţiunei şi au năvălitŭ asupra gendarmeriei şi organelorŭ comunale oficiale cu topóre şi furcĭ de gunoiu. Gendarmii au făcutŭ întrebuinţare de arme, împuşcândŭ pe ţĕranulŭ Toma Tomina. După înfrângerea ţĕranilorŭ s'au arestatŭ mai multe persóne. S'a pornitŭ cercetare.

—x—

*Regele României* a fostŭ adêncŭ mişcatŭ de telegrama trimisă din Bucurescĭ diarului „Pesti Hirlap«, şi care, denaturândŭ faptele, făcea din esplosiunea dela Cotrocenĭ unŭ atentatŭ în contra vieţeĭ sale. Guvernulŭ românŭ a deschisŭ imediatŭ o anchetă pentru a descoperi pe autorulŭ acelei minciunĭ.

—x—

Noulŭ *Metropolitŭ Primatŭ* alŭ României lucréză unŭ proiectŭ pentru îmbunătăţirea sórtei clerului românŭ.

—x—

Se va deschide în curêndŭ o *esposiţiune artistică* în *Bucurescĭ*. Pictorulŭ rusŭ *Aivazooski*, precum şi unŭ compatriotŭ alŭ sĕu, acuarelistŭ, au trimisŭ deja mai multe tablourĭ. Produsulŭ esposiţiunei se va împărţi societăţilorŭ de binefacere, scrie »Românulŭ«.

—x—

Cetimŭ în »Pester Lloyd“ următórele; »In *Bucurescĭ* fŭ dusŭ la mormêntŭ de numeroşĭ participatorĭ, în 15 Decemvre n., studentulŭ de Universitate Constantinŭ *Moisescu*. Tênĕrulŭ bărbatŭ a murită în urma unei rănĭ de glonţŭ, ce a primit'o într'unŭ duelŭ la 28 Septemvre a. c. Contrarulŭ sĕu a fostŭ studentulŭ Iuliu *„Aranyos-Paskucz“* şi causa duelului o ceartă pentru diferite espectorărĭ ale lui Moisescu în contra Ungurilorŭ. E mirare că »Aranyos«, care a rĕmasŭ nevătĕmatŭ, a avutŭ atuncĭ pentru ântâiaşĭ dată pistolŭ în mână. Elŭ nimerĭ pe contrarulŭ sĕu în peptŭ şi abia după lungă suferinţă nenorocitulŭ fŭ scăpatŭ de durerĭ prin mórte.«—Curiósă scire! Unde s'a făcutŭ duelulŭ nu ne spune fóia ungurescă, căcĭ Iuliu „Aranyos Paskucz“ n'ar putea fi decâtŭ vr'unŭ Românŭ renegatŭ: Păscuţŭ Auraru, şi apoi Românŭ renegatŭ la Universitatea din Bucurescĭ, asta ar fi a opta minune. Nu sciu nimicŭ diarele din capitala României despre acestŭ duelŭ pricinuitŭ de »espectorărĭ duşmănóse Ungurilorŭ«?

—x—

Unŭ *congresŭ medicalŭ* se va convoca la primăvéră în *Bucurescĭ*, scrie „Resboiulŭ«.

—x—

In *Brăila* poliţia română a arestatŭ mai mulţĭ indivizĭ în posesiunea cărora s'au aflatŭ mai multe obiecte provenitóre din furtulŭ dela Granichstädten în Viena. La prinderea lorŭ a contribuitŭ multŭ agentulŭ poliţienescŭ secretŭ Leon Rosengarten din Cernăuţĭ, care a dusŭ poliţia română pe urma lorŭ.

—x—

„Bud. Korr.“ e informată din *Bucurescĭ*, că mâne în 26 Decemvre plécă ministrulŭ *Sturza* la *Pesta*.

—x—

*Ioanŭ Hurbanŭ*, unulŭ dintre cei mai distinşĭ apĕrătorĭ ai drepturilorŭ poporului slovacŭ, a înebunitŭ. dênsulŭ a fostŭ transportatŭ la institutulŭ alienaţilorŭ din Buda.

—x—

*Comisiunile de suprarbitrare a recruţilorŭ*, care s'au constituitŭ în singuraticele oraşe mai marĭ ale ţĕrii, vorŭ funcţiona în anulŭ 1887 în următórele dile: la 5 Ianuariu, 4 Februariu, 5 Martie, 14 şi 15 Aprilie, 4 şi 5 Mai, 6 şi 7 Iuniu, 5 Iuliu, 4 Augustŭ, 17 Septemvre, 14 şi 15 Octomvre, mai departe în casŭ de necesitate la 4 şi 5 Noemvre, în fine la 5 Decemvre.

—x—

Guvernulŭ germanŭ a datŭ ordinŭ sĕ i se presinte o listă de toţĭ funcţionarii francesĭ, fiă şi încetăţeniţĭ, ai căilorŭ ferate din Alsaţia şi Lotaringia. Vorŭ fi daţĭ toţĭ afară din serviciu şi înlocuiţĭ cu Germanĭ.

—x—

Oraşulŭ *Dolina* din Galiţia a fostŭ prefăcutŭ în cenuşă aprópe întregŭ. Au arsŭ 360 de case, între care edificiulŭ tribunalului cu tóte actele.

## Ucigaşulŭ dela Dubniţa.

Cetitorii noştri îşĭ aducŭ, de sigurŭ, aminte de macelulŭ dela Dubniţa cu ocasiunea alegerilorŭ pentru Sobrania bulgară. Ucigaşulŭ principalŭ a scăpatŭ de pedépsă, fiindŭ ascunsŭ şi ocrotitŭ de consulatulŭ rusŭ din Sofia. Consululŭ Somow, despre care se dice, că va fi numitŭ consulŭ în Bucurescĭ, a plecatŭ din Sofia, do cêndŭ cu sine şi pe ucigaşulŭ într'o ladă. Ĕtă ce ne spune o telegramă din Sofia cu data 21 Decemvre n.:

„Raportulŭ poliţienescŭ asupra plecărei agentului consularŭ rusŭ Somow anunţă, că ea s'a făcutŭ nóptea la 4 ore şi că Somow a dusŭ cu sine, între altele, şi o ladă mare de o formă neobicĭnuită.«

„La începutŭ guvernulŭ n'a luatŭ în sémă acéstă împrejurare. Dér la 21 Decemvre s'a schimbatŭ lucrulŭ, căcĭ regenţa a primitŭ din Rumelia, şi anume din mai multe locurĭ, denunţarea telegrafică identică, cum că la tóte staţiile pe unde a trecutŭ Somow, acea ladă ciudată — *a mâncatŭ şi a bĕutŭ*.«

»Dumnulŭ Somow nu e prestidigitatorŭ şi soluţiunea enigmei despre lada mâncătóre nu e tocmai aşa nevinovată, cum s'ar crede Lada s'a deschisŭ la o staţiune. In lada d-lui Somow se găsesce unŭ omŭ viu şi acesta este, după rapórtele prefecţilorŭ rumelioţĭ, ucigaşulŭ Baiceff, care la alegerea din Dubniţa a asasinatŭ pe cei doi deputaţĭ guvernamentalĭ, cunoscutulŭ agitatorŭ alŭ generalului Kaulbars. Şcirea a sositŭ aicĭ târdiu, dér se speră, că ordinulŭ telegraficŭ de arestare va ajunge pe Baiceff încă pe teritoriu rumeliotŭ.“

## Bugetulŭ României pe 1887.

S'a distribuitŭ în Cameră proiectulŭ de bugetŭ pentru ficsarea veniturilorŭ şi cheltuelilorŭ statului pe exerciţiulŭ 1887—1888. Bugetulŭ se presintă echilibrat în sumă de 138,653.331 lei, banĭ 65, atâtŭ la veniturĭ câtŭ şi la cheltuielĭ. Ecă acum tabloulŭ generalŭ alŭ proiectului de bugetŭ.

| Veniturĭ | suma | |
|---|---|---|
| Contribuţiunĭ directe, . . . | lei 27,600,000 | banĭ — |
| Contribuţiunĭ indirecte, . . | „ 33,907,000 | „ — |
| Veniturĭ de monopolurile statului . . . . . . . . . . . | „ 30,415,000 | „ — |
| Veniturile ministerului agriculturei, comerciului, industriei şi domenielorŭ . . . . | lei 20.347,035 | banĭ 21 |
| Veniturile ministerului lucrărilorŭ publice . . . . . . . | „ 11,317,925 | „ 44 |
| Veniturile ministerului de interne. . . . . . . . . . . . | 5,408,000 | „ — |
| Veniturile ministerului financelorŭ . . . . . . . . . . | „ 1,325,000 | „ — |
| Veniturile ministerului de resbelŭ. . . . . . . . . . . | „ 816,000 | „ — |
| Veniturile ministerului de esterne. . . . . . . . . . . | „ 126,000 | „ — |
| Veniturile ministerului cultelorŭ şi instrucţiunei publice. . . | „ 242,500 | „ — |
| Veniturile ministerului justiţiei. . . . . . . . . . . . | „ 1,500 | „ — |
| Diferite veniturĭ. . . . . . . | „ 7,146,971 | „ — |
| | lei 138,653,331 | banĭ 65. |

| Cheltuelĭ | suma | |
|---|---|---|
| Datoria publică . . . . . | lei 59,277,685, | banĭ 08 |
| Ministerulŭ de rĕsboiu . . | „ 29,410,858, | „ — |
| Ministerulŭ de finance . . | „ 11,685,564, | „ — |
| Ministerulŭ de culte . . . | „ 13.399,829, | „ — |
| Ministerulŭ de interne . . | „ 9,664,405, | „ — |
| Minister. de lucr. publ. . | „ 3,739,784, | „ 50 |
| Ministerulŭ de domenii . | „ 3,263,131, | „ 54 |
| Ministerulŭ de justiţiă . . | „ 4,654,230, | „ — |
| Ministerulŭ de esterne . . | „ 1,561,098, | „ 63 |
| Consiliulŭ de miniştrii . . | „ 62,960, | „ — |
| | lei 136,694,526, | banĭ 75 |
| Fondŭ pentru deschidere de credite suplimentare şi estraordinare . . . . . . . . . | lei 1,958,804, | banĭ 90 |
| | lei 138,653,331,65 | |

## Scirĭ militare.

*România.* Ministrulŭ de rĕsboiu învită printr'o circulară pe toţĭ prefecţii de judeţe, sĕ ia mĕsurĭ, ca dela 2 Ianuarie 1887 sĕ se încépă recensĕmêntulŭ anualŭ alŭ cailorŭ, iepelorŭ şi catîrilorŭ, dela etatea de 6 anĭ în susŭ, conformŭ legei rechisiţiunilorŭ militare, pentru ca administraţia rĕsboiului sĕ scie de ce numĕrŭ póte dispune la casŭ de trebuinţe neprevĕdute.

*Muntenegru.* In Belgradŭ circulă scirea, că Muntenegrulŭ se arméză cu activitate în vederea complicaţiunilorŭ eventuale la primăvéră. Serbia şi Bulgaria ar fi obiectivulŭ Muntenegrului.

*Rusia.* Diarului »Czas“ i se comunică din Rusia, că Sevastopolulŭ se fortifică cu cea mai mare grabă; se punŭ mine şi torpile nouĕ şi intrarea corăbiilorŭ pentru comerciu s'a interdisŭ. La arsenalŭ se lucréză diua şi nóptea pentru armata corăbiilorŭ de rĕsboiu. Foile poloneze anunţă, că dealungulŭ graniţelorŭ austriace se construescŭ cu cea mai mare grabă casarme de cavaleriă. In faţa Strzemilczei, cerculŭ Kamionka, zidirea e aprópe gata. Ministeriele de rĕsboiu şi de marină se ocupă acum fórte seriosŭ cu introducerea mitraiiezelorŭ şi altorŭ arme de focŭ repede. »Czas« anunţă, că se află în marşŭ prin Lublin fórte marĭ corpurĭ de trupe.

## FOILETONU.

### Scrierea istoriei la Ungurĭ.

(Urmare şi fine după »Narodnie Noviny«.)

„Alŭ doilea capitulŭ are titlulŭ: *Noua patriă*. Sub Octavianŭ Augustŭ se aflau în Ungaria de acum „animale sĕlbatice şi multŭ mai mulţĭ ómenĭ sĕlbaticĭ jumĕtate goi.“ Aceştia 'şĭ-au părăsitŭ peşterile de spaimă când au rĕsunatŭ armele cuceritorilorŭ, ş. a.; şi îndată se rădicară oraşe »şi unŭ podŭ stabilŭ încovăiă (sic!) pe neliniştitulŭ Istru în jugŭ (!) şi străvechii învĕţară a respecta legile romane.« Rugămŭ pe cetitorĭ sĕ'şĭ represinte ómenĭ jumĕtate goi, înotândŭ în mare, carĭ învĕţă codicele de lege romanŭ! Trebuiau sĕ'nóte în mare, căcĭ décă Ungaria înainte cu 1000 de anĭ era o mare, atuncĭ trebue sĕ fi fostŭ şi înainte cu 1800 de anĭ o mare“.

„Mai departe urméză o fantasiă după alta. In „împrejurimile“ Volgei întemeiară „Hunii cei negri“ unŭ imperiu: *„Hungaria magna“*; Atila a fostŭ unŭ „liberatorŭ“ alŭ popórelorŭ şi de aceea e lăudatŭ, că a omoritŭ pe fratele sĕu Buda. Atila şi Hunii suntŭ peste totŭ tipŭ de perfecţiune, de simţŭ pentru arte, de mărinimiă! Feciórele hunice îmbrăţişéză pe óspeţĭ „într'unŭ modŭ, care nu ruşinéză“. Atila era unŭ Mecenate alŭ artelorŭ. Ceea ce scrie Jokai despre elŭ nu se póte critica, e vorbă de vorbă minciună próstă, fantasiă clocită, palavre nepoetice. Numai două rêndurĭ vremŭ sĕ citămŭ. Atila ia pe Ildica, fata regelui Francilorŭ, şi se retrage cu ea în patulŭ de nópte. „Visulŭ închise ochii sĕi, capulŭ sĕu se rădimă pe peptulŭ frumósei feciore, gréua corónă îi cădŭ josŭ de pe capŭ.“ Rugămŭ pe cetitorĭ sĕ'şĭ represinte pe Atila durmindŭ cu corónaţ pe capŭ! De sigurŭ asta era o corónă de nópte! O corónă-scufiă (boneta) de nópte! Astfelŭ de absurdităţĭ minunate se află în întrégă cărticica lui Jokai. E compusă din minciună, din ignoranţă şi din fantasiă umflată, impotentă; tóte acestea suntŭ udate cu materia nemirositóre a fanatismului.

„Dér ce ne privesce pe noi Slovacii Atila? In ce scopŭ li se dă Slovacilorŭ sfatulŭ a privi pe Hunĭ ca pe strămoşii „lorŭ“? Cum vinŭ Avarii la înrudire cu noi Slavii? Noi, copii ai naţiunei slave, îi fórte mulţămimŭ pentru astfelŭ de rudenia! Ii mulţămimŭ pentru neruşinata născocire, că Hunii şi Avarii arŭ fi strămoşii noştri. Ii mulţămimŭ pentru acéstă onóre îndoelnică.“

„Jokai vorbesce apoi despre Maghiarĭ, carĭ sĕ fi avutŭ în Caucasŭ unŭ oraşŭ „Magyar“. „Două sute de mii de ómenĭ încălecară pe calŭ. . . .“ scrie Jokai. Mare calŭ trebue sĕ fi fostŭ şi mai mare este celŭ care crede ce scrie Jokai“.

„Jokai istorisesce fabula despre cei şépte conducĕtorĭ (ducĭ). Şi'i potŭ păstra Maghiarii, nu ţi'i ia nimenea. Pota visa despre Almoş, Kund, Und, Huba, Tuhutum, Tşur, noi scimŭ că în acéstă istorisire născocită dela începutŭ până la fine nu este nicĭ o iotă de adevĕrŭ istoricŭ. In tablourile din cartea lui Jokai apare Almoş cu Podĕbradka şi Arpadŭ cu boneta lui Monomahŭ pe capŭ, cei şépte ducĭ pórtă vestminte d'ale Hatmanilorŭ căzăcescĭ; precum fiecare trăsură e aci născocită, aşa e textulŭ o minciună tratată fără gustŭ. Ce sĕ dică omulŭ la aceea, când Jokai afirmă, că cei şépte ducĭ „dedeau legĭ“, că poporul lorŭ „avea principie liberale“ (atuncĭ deja liberalĭ!) „Egalitatea proprietăţii, guvernŭ responsabilŭ, representantă a poporului“ sĕ fi fostŭ basele legilorŭ ungurescĭ! In adevĕrŭ, avemŭ aci întréga constituţiune modernă pe cai şi în piei.“

„Şi cum mergea espediţiunea Maghiarilorŭ, după Jokai: „Antêiu bărbaţii pe cai iuţĭ, în mijloculŭ femeile şi copii, în urmă turmele, alŭ căror lapte şi carne ser-

n curêndŭ se aştéptă acolo sosirea statului majorŭ generalŭ alŭ duorŭ corpurĭ de armată.

*Anglia.* Efectivulŭ armatei engleze la 1 Ianuariu 1886 era de 192,929 ómenĭ repartisaţĭ astfelŭ: cavaleria gardii 1377, cavaleria de liniă 16503, artileria călărétă 4205, artileria regală 28,581, geniulŭ regalŭ 6043, grenadirii gardei 6340, infanteria de liniă 126.663, infanteria de marină 2331, intendenţa trenulŭ 2876, garḑii de artileriă 650, artificierĭ 41, posta 14, medicĭ, infirmierĭ 8470. Forţele auxeliare trebuia sĕ se ridice la 403,670. Se observă, că efectivulŭ actualŭ alŭ forţelorŭ britanice este mai mare decâtŭ în trecutŭ, dér pe când numĕrulŭ soldaţilorŭ cresce, numĕrulŭ oficerilorŭ descresce.

*Germania.* Lucrătorilor ocupaţĭ în fabrica de pusci din Spandau li s'a refusatŭ concediulŭ obicĭnuitŭ de sĕrbătorile Crăciunului. Lucrulŭ se întrerupe numai pentru întâia şi a doua ḑi de Crăciunŭ.

*Turcia.* Turcia concentréză masse enorme de trupe în Macedonia. La 13 Decemvre n. se aflau acolo 113 batalióne infanteriă, 5 regimente cavaleriă, 32 baterii artileriă.

---

**Bonţariu inferiorŭ, 12 Decemvre 1886.**

*(Alegerĭ municipale.)* Onor. D-le Redactorŭ! Permiteţi-mĭ a Vĕ comunica situaţiunea din cerculŭ electoralŭ alŭ Peşcenei, cu ocasiunea alegerei representanţilorŭ în congregaţiunea comitatensă, deórece s'au petrecutŭ lucrurĭ interesante, carĭ merită atenţiune tocmai din punctŭ de vedere românŭ.

In apelulŭ comitetului centralŭ ḑiua alegerei era fixată pe 18 Noemvre a. c. Ḑiua aceea o aşteptamŭ cu nerăbdare, sperândŭ, că baremĭ acum vomŭ fi norocoşĭ a alege astfelŭ de membri în comitetulŭ comitatensŭ, cărora sĕ nu le lipséscă sêmţulŭ şi voinţa de devotamentŭ pentru causele şi interesulŭ poporului, ómenĭ carĭ sĕ nu fiă sclavii ambiţiunei şi ai egoismului lorŭ personalŭ, ómenĭ cunoscĕtorĭ de împrejurărĭ, după ce până acum nu amŭ avutŭ nicĭ unulŭ. Speramŭ, dér ne-amŭ înşelatŭ amarŭ, căcĭ şi de astădată aveamŭ de a face cu isprăvĭ „liberale constituţiunale."

In ḑiua alegerei alergarămŭ la urnă, dér nicĭ nu intrarămŭ bine în localulŭ alegerei şi unŭ „patriotŭ" începŭ a-ne împărţi câte o şedulă, pe care erau litografate 7 nume. Ne puse în uimire pre toţĭ Românii cetindŭ pe aceste şedule 6 nume unguresci şi numai unulŭ românescŭ, care mai că nicĭ nu mai figuréză ca atare. Erau candidaţĭ doi notarĭ şi unŭ magistru postalŭ. Era candidatŭ şi unŭ notarŭ românŭ, care numai din şi prin graţia d-lui föszolgabiro Mara György (órecând Mărăscu) a trăitŭ şi trăesce, cu ĕsta au vrutŭ patrioţii sĕ ne scótă ochii.

Noi vĕḑêndŭ dreptatea şi egalitatea, ce ni-o oferŭ d-nii Maghiarĭ, făcurămŭ atentŭ poporulŭ, care era adunată sĕ nu păşéscă la urnă până mai târḑiu şi şedulele primite sĕ le lapede. Ne retraserămŭ apoi la o casă privată, unde făcuserămŭ alte şedule candidândŭ 4 Românĭ, în persónele d-lorŭ: Avelŭ Popŭ Bociatu protopop, Isidorŭ Suciu şi Isacŭ Zepa notarĭ şi Paulŭ Olténŭ învĕţătorŭ diriginte în Haţegŭ, lăsândŭ şi 3 Ungurĭ din şedula amintită.

Ei! dér la ce resultatŭ amŭ ajunsŭ? D-lŭ „föszolgabiro", până la reîntórcerea nóstră, şĭ-a trimisŭ agenţĭ, carĭ împintenau poporulŭ alegĕtorŭ sĕ păşéscă la urnă, aşa încâtŭ la reîntórcere puţinĭ mai aflarămŭ*) şi aceştia numai la stăruinţele bravului primarŭ din Bonţaru inf. Vidu Agliceriu, poreclit de puternicii cercului „Horea". Impărţirămŭ şedulele celorŭ rĕmaşĭ, deşi puţinĭ dér totuşĭ păşirămŭ cu paşĭ sigurĭ, consciinţa liniştită, credêndŭ că şi décă vomŭ pica, vomŭ pica cu onóre**) D-nulŭ „föszolgabiro" şi consoţii se vedeau a fi fórte mişcaţĭ la intrarea nóstră, credeau că le vomŭ umplé csárdáskalap-ulŭ ce servea de urnă cu şedule de-ale nóstre ér preşedintelui electoralŭ şi totodată notariului nu-i ajungeau 2 mânĭ spre a frunḑări lista alegĕtorilorŭ, nu cumva sĕ trécă vre-o şedulă fără votŭ, ceea-ce la partida d-lorŭ nu sĕ lua în strictă considerare.

*) De ce aţĭ lăsatŭ pe alegĕtorĭ singurĭ de capul lorŭ fără conducere. Ce comandantŭ îşĭ lasă regimentele fără căpitanĭ în faţa duşmanului, când se retrage ca sĕ facă planulŭ de rĕsboiu? — Red.

După votare, fiindŭ sigurĭ de neeşirea nóstră, fiecare ne retraserămŭ lăsândŭ totŭ lucrulŭ pe mâna triumfătorilorŭ. (sic! — Red.)

Au rĕmasŭ aleşĭ nisce ómenĭ, carĭ nu numai că nu suntŭ aptĭ a apĕra ceea ce e dreptŭ şi salutarŭ, dér póte nicĭ nu sciu ce e congregaţiunea şi chiămarea ei, şi décă vorŭ lua parte la ea, de sigurŭ vorŭ sta în unŭ colţŭ şi vorŭ aproba părerile unora şi altora fără de a-le pricepe, fără a fi în stare a-le combate. Ér ómenĭ ca bravulŭ protopopŭ Avelŭ Popŭ Bociatu şi veteranulŭ învĕţătorŭ Paulŭ Olteanŭ au fostŭ desconsideraţĭ.

Aşa ne trebue! Cine e de vină? Intrebarea acésta e uşorŭ de resolvatŭ, îndată-ce sĕ va sci că la alegere au fostŭ numai 2 preoţĭ şi 2 învĕţătorĭ. Aşa déră cărturarii românĭ din acestŭ cercŭ e causa nereuşitei nóstre. E lucru necontestabilŭ că motorulŭ principalŭ a fostŭ D-lŭ föszolgabiro şi consoţi, dér pe lângă tóte machinăţiunile lorŭ infernale, de carĭ s'au folositŭ cu acéstă ocasiune, decumva cărturariĭ românĭ se-ar' fi presentatŭ la alegere, şi acolo cu puterĭ unite ar fi servitŭ causei române, ne întorceamŭ acasă fericiţĭ şi entusiasmaţĭ de resultatele nóstre, dér aşa ne întórserămŭ plouaţĭ şi în vreme bună.

Fraţilorŭ românĭ! Interesaţi-ve de puţinulŭ dreptŭ ce-lŭ puteţĭ esecuta după legile şi imprejurările de aḑi. Décă vomŭ urmări cu atenţiune seriósă cursulŭ ḑilei, ne vomŭ convinge că cu câtŭ vomŭ fi mai recĭ şi indiferenţi de causele nóstre, cu atâtŭ paşii noştri spre prapastiă suntŭ mai marĭ. Trebue sĕ ne aducemŭ aminte că noi cărturariĭ séu inteligenţa suntem chiemaţĭ a conduce o turmă blândă şi bună, ca pita de tóte ḑilele. Sĕ nisuimŭ a-o conduce, décă destinulŭ ei stă în mâna nóstră, cu bărbăţiă şi prevedere şi sĕ nu-o lăsămŭ pradă lupilorŭ nesăţioşĭ. Servéscă-ne acéstă alegere din urmă de învĕţătură!

*Graniţeriulŭ.*

---

**Făgăraşŭ, 19/12 1886.**

Domnule Redactorŭ! De multŭ ar fi trebuitŭ sĕ aducă la cunoscinţa on. publicŭ cetitorŭ cum a decursŭ alegerea membrilorŭ în comitetulŭ centralŭ, ţinută la 15 Noemvre a. c. în comuna Mărginenĭ, déră am aşteptatŭ sĕ vĕdŭ resultatulŭ aceluia. In urmă m'am convinsŭ, că comisiunea verificătóre a anulatŭ acea alegere din douĕ motive: unulŭ e că s'a întreruptŭ votisarea, alŭ doilea, că la despoiarea scrutiniului s'au aflatŭ cu 5 bilete mai multe ca votisanţĭ Alegĕtorii din acelŭ cercŭ au avutŭ de a alege patru membri, între carĭ a fostŭ şi preotulŭ gr. or. Iosifŭ Herciogea din Hersenĭ, care ca atare a fostŭ în cei trei anĭ espiraţĭ luând parte la tóte şedinţele comitatului. Părintele Herciogea este unŭ preot zelosŭ şi activŭ, este respectatŭ şi iubitŭ de toţĭ câţĭ îlŭ cunoscŭ pentru purtarea lui cea morală, cu unŭ cuvêntŭ, este născutŭ pentru cariera preoţiei. Cu tóte acestea, la sfatulŭ unora dintre alegĕtorĭ a fostŭ ştersŭ din numĕrulŭ celorŭ patru şi înlocuitŭ prin părintele G. F. carele a şi fostŭ alesŭ.

Precum între alte locurĭ alegĕtorii au avutŭ pĕcatele lorŭ, aşa şi aci. Etă pentru, ce: Pe părintele G. F. în totă Vinerea cu puţine escepţiunĭ îlŭ afli în pieţa Făgăraşului între cărăuşĭ, tocmindu-se la Braşovŭ cu cépă, séu în Ardealŭ, după cum ḑicŭ Oltenii, după vinŭ séu cu timarii (argăsitorii) la vre-unŭ têrgŭ unde numai după vre-o 4—5 ḑile se reîntórce. Acum punemŭ casulŭ, că adunarea comitatului este destinată pre o ḑi, în care părintele F... are de a merge în cărăuşiă. Óre va lăsa dênsulŭ pre acésta, óre va merge la adunarea comitetului? Rĕspundŭ, că după părerea mea mai bucurosŭ se duce unde face ceva câştigŭ decâtŭ sĕ mérgă la adunarea comitetului unde nu'i dă nimenea nimica. Părintele F. nu cugetă că unui preotŭ îĭ stă fórte rĕu a fi cărăuşŭ.

Nu cugetă mai departe că prin aceea blaméză pe colegii sĕi şi perde fórte multŭ din vaḑa şi respectulŭ sĕu faţă cu poporulŭ. Afară de aceea cui lasă parochia în acelŭ timpŭ? Nu scie că în ḑilele în care absenteză se póte întêmpla ca sĕ aibă lipsă de dênsulŭ vre-unŭ poporeanŭ chiămându-lŭ la vr'unŭ bolnavŭ séu la altŭ ceva, căcĭ bietulŭ poporŭ unde alérgă când dă vre-o pacoste preste elŭ? La preotulŭ ca sĕ-lŭ mai mângăiă în suferinţele sale de tóte ḑilele, de este bolnavŭ sĕ se róge pentru elŭ, ér de are altŭ nĕcasŭ sĕ-lŭ sfătuéscă îndreptându-lŭ pre calea cea bună. Chĭămarea unui preotŭ este de a nu lipsi din parochiă decâtŭ fórte rarŭ, de a îngriji de sufletele încredinţate lui de a merge din când în când la scólă, controlândŭ pe învĕţătorulŭ, şi pre lângă tóte acestea a ţinea de catechisare ér nu a umbla în cărăuşiă dela unŭ târgŭ la altulŭ.

Bine ar fi sĕ se lase de astfelŭ şi câştigurĭ, sĕ şéḑă în parochiă, sĕ îngrijéscă de oficiu şi sĕ nu mai facă ochĭ străinilorŭ, şi atuncĭ fiă sigurŭ, că va fi respectatŭ şi iubitŭ de poporŭ mai multŭ ca până acum.

*Făgărăşanulŭ.*

**) De ce sĕ nu preferiţĭ mai bine a *învinge cu onóre?* — Red.

## Ultime sciri.

*Moscva*, 23 Decemvre. Contradeputaţiunea, în frunte cu Metropolitulŭ Clementŭ şi Zankov a sositŭ în Odessa mergêndŭ spre Petersburgŭ, unde se va întêlni cu Karavelov. — Katkoff a fostŭ chematŭ de Ţarulŭ la Gacina, ca sĕ'şĭ dea sfatulŭ sĕu în greaua situaţiune din afară.

—x—

*Berlinŭ*, 23 Decemvre. Diplomaţia rusă desemnéză ca motivŭ alŭ încordării cu Austro-Ungaria atitudinea lui *Kalnoky*, care a devenitŭ în Petersburgŭ persóna ingratissima, chiar şi decâtŭ *Andrássy*. Ţarulŭ vrea pace, dér planurile ruse suntŭ astfelŭ, că iniţiativa, pe care cei din Petersburgŭ nu vreau s'o ia, s'ar putea lua de Austro-Ungaria şi Anglia. —

—x—

*Petersburgŭ*, 23 Decemvre. „Petersburskija Vjedomosti" observă, că tăcerea ce o păstréză „Nordd. Allg. Zeitung" asupra Austro-Ungariei pare a confirma opiniunea, că Austro-Ungaria e pusă în faţa alternativei: orĭ sĕ se pună în înţelegere cu Germania şi cu Rusia, orĭ sĕ ia asupră-şĭ rĕspunderea pentru o mai departe mergere împreună cu Anglia. „Novosti" nu aştéptă o resolvare a crisei, câtŭ timpŭ Germania întârḑiă a declara pe faţă, că stă pe partea Rusiei.

—x—

*Parisŭ*, 23 Decemvre. — „Pol. Corr." e informată. că ministrulŭ de esterne francesŭ Flourens a ḑisŭ că o alianţă franceso-rusă nu esistă dér că relaţiunile între Parisŭ şi Petersburgŭ suntŭ esselente. Franţa se silesce sĕ facă pe Bulgarĭ a respecta tractatulŭ din Berlinŭ şi sĕ aducă Egiptulŭ érăşĭ sub autoritatea tractatelorŭ europene.

---

## DIVERSE.

**Inşelătoriă dréptă.** — Faptulŭ s'a petrecutŭ într'o comună de lângă Cluşiu. Teodorŭ Purcelŭ era datorŭ unei femei, cu numele Ana Morisŭ, 10 fl. Trebuia sĕ plătéscă, dér orĭ câtŭ s'a străduitŭ mai multŭ de 5 fl. n'avea de unde sĕ-i dea. Creditórea îlŭ luà de scurtŭ şi bietulŭ omŭ, neaflândŭ altŭ chipŭ de scăpare, luà hârtia de 5 fl., ce-o avea, şi o duse creditórei, arĕtându-i acesteia, că hârtia este pe o parte de 5 fl. căcĭ aşa stă scrisŭ pe ea, ér pe cealaltă parte sĕ află scrisŭ érăş 5 fl., prin urmare la olaltă facŭ 10 fl. şi ceru decĭ sĕ-i dea chitanţă. Femeia creḑu, că ḑĕu nu de geaba este hârtia acésta de douĕ-orĭ tipărită şi o primì în valóre de 10 fl. După descoperirea faptului, Purcelŭ fŭ condamnatŭ de judecátoria din Cluşiu la o lună arestŭ.

***

**Şĭ-a luatŭ séma.** — Socrulŭ: „Décă nu'i plătescŭ ginerelui meu dătoriile, atuncĭ e perdutŭ; décă i le plătescŭ, suntŭ perduţĭ banii. Ginere potŭ găsi érăşĭ unulŭ, banii însĕ nu'i mai găsescŭ. Prin urmare nu i le plătescŭ!"

***

**Necrologŭ.** — Se anunţă din Sĕlagiu trista scire: *Iuliana Coroianŭ* n. Başti, soţia credinciósă a preotului şi protopopului din Santău, Demetriu Coroianŭ, după unŭ morbŭ îndelungatŭ şĭ-a datŭ nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului în anulŭ alŭ 35-lea alŭ vieţii şi alŭ 17-lea alŭ fericitei sale căsĕtorii. Repausata şĭ-a sciutŭ câştiga prin însuşirile sale virtuóse şi pline de modestia şi blândeţă stima tuturorŭ celorŭ carĭ o-au cunoscutŭ şi carĭ au fostŭ atinşĭ greu de perderea ei, ér tristulŭ soţŭ a rĕmasŭ cu inima în vecĭ nemângàiată. Inmormêntarea s'a săvêrşitŭ la 14 Noemvre, petrecută fiindŭ la mormêntŭ de 10 preoţĭ oficianţĭ şi unŭ numĕrosŭ publicŭ de peste o miiă de persóne.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

---

veau ca nutrimentŭ, astfelŭ păşeau ei totdéuna înainte, fără a devasta séu a incendia, ca óspeţĭ liniştiţĭ, carĭ vinŭ în ţéra făgăduinţei, pretutindenea primiţĭ de popóre cu deplină iubire . . ." Cum se vede, blândii meluşei aveau trenŭ propriu cu proviantŭ! Pagubă, că Jokai din modestiă a trecutŭ sub tăcere, că Almoş cetea séra romanulŭ celŭ mai nou alŭ lui Jokai. D-le Jokai! De sigurŭ că nu aşa vinŭ popórele sĕlbatice din Asia!"

„Credemŭ, că ajungŭ aceste mărgăritare. Se póte, că are Jokai unŭ publicŭ pentru astfelŭ de chipurĭ istorice. Noi Slovacii însĕ suntemŭ obicĭnuiţĭ cu mâncare sănătósă şi vremŭ adevĕrŭ istoricŭ. Noi cuprindemŭ istoria ca ómenĭ cugetătorĭ, observândŭ perspectivele filosofice şi momentele culturale, şi căutămŭ înainte de tóte adevĕrulŭ. Minciuna e în contraḑicere cu natura nóstră, chiar de ne-ar folosi momentanŭ. A edita astfelŭ de vorbăriă fără gustŭ din banĭ slovacĭ, din banii Maticei nóstre de mai nainte, confiscaţĭ în modŭ arbitrarŭ de Maghiarĭ, însemnéză a'şĭ însuşi în modŭ eclatantŭ proprietatea străină".

---

☞ *Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, şi în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.*

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

### Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Decemvre st. n. 1886.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Rentă de aurŭ 5% | 103 90 | Bonurĭ croato-slavone | 105.52 |
| Rentă de hârtiă 5% | 93.40 | Despăgubire p. dijma de vinŭ ung. | —.— |
| Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare | 151.50 | Imprumutulŭ cu premiu ung. | 120 50 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) | 99.60 | Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului | 122.50 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune) | 126 — | Renta de hârtiă austriacă | 82 25 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune) | 119 30 | Renta de arg. austr. | 83 35 |
| Bonurĭ rurale ungare | 104.— | Renta de aurŭ austr. | 111 60 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 104.— | Losurile din 1860 | 137.20 |
| Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ | 104.25 | Acțiunile băncei austro-ungare | 876 — |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 104.25 | Act. băncei de creditŭ ung. | 303.50 |
| Bonurĭ rurale transilvane | 104 — | Act. băncei de creditŭ austr. | 293.40 |
| | | Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ | 5.97 |
| | | Napoleon-d'orĭ | 9.97 |
| | | Mărcĭ 100 împ. germ. | 61.87 |
| | | Londra 10 Livres sterlinge | 126.20 |

### Cursulu pieței Brașovŭ

din 24 Decemvre st. n. 1886.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românescĭ | Cump. | 8.44 | Vênd. | 8.46 |
| Argint românesc | » | 8.40 | » | 8.42 |
| Napoleon-d'orĭ | » | 9.94 | » | 9.97 |
| Lire turcescĭ | » | 11.30 | » | 11.33 |
| Imperialĭ | » | 10.30 | » | 10.33 |
| Galbenĭ | » | 5.95 | » | 5.97 |
| Scrisurile fonc. »Albina» | » | 100.50 | » | 101.50 |
| Ruble Rusescĭ | » | 116.— | » | 117.— |
| Discontulŭ | » | 7—10% pe anŭ. | | |













Nr. 14687/1886.

## Publicațiune,

referitóre la comercianțĭ, meseriașĭ și fabricanțĭ!

Cu 31 Decemvre a. c. espiră mandatulŭ bărbaților de încredere aleșĭ pentru oficiolatulŭ de meserii pe anulŭ 1886 în numĕrŭ de 20, prin urmare fiindŭ necesară o nouă alegere a altorŭ 20 de membrii pentru anulŭ 1887, — se aduce comercianțilorŭ, meseriașilorŭ și fabricanțilorŭ spre sciință, cumcă acéstă alegere se va ținea în 30 Decemvre a. c. înainte de prândŭ la 9 óre în sala casei sfatului din piață.

Toțĭ comercianții, meseriașii și fabricanții aflătorĭ pe teritoriulŭ orășenescŭ posedŭ dreptulŭ activŭ de alegere, pe când dreptulŭ pasivŭ de alegere numai aceia comercianțĭ, meseriașĭ și fabricanțĭ, carĭ plătescŭ celŭ puținŭ 25 fl. v. a. dare de câștigŭ sĕu aceia, carĭ în sensulŭ art. de lege XLIV din 1881, suntŭ liberĭ de dare. Bărbații de încredere, carĭ cu finea anului acestuia au sĕ repășéscă, se potŭ realege.

Alegerea are sĕ se facă prin bilete de alegere; la cererea a 10 membri, se póte esopera și prin aclamațiune.

Brașovŭ, în 22 Decemvre 1886.

*Magistratulŭ orășenescŭ.*
ca forŭ industrialŭ.

1—3

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.